

ข่าวด้านการเกษตร ที่สำคัญของญี่ปุ่น

ประจำเดือนมิถุนายน 2567

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว

 www.opsmoac.go.th/tokyo-home

 OAATOKYO

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ประจำเดือนมิถุนายน 2567

หัวข้อข่าว	หน้าที่
1. กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรฯ ประจำเดือนเมษายน 2567 (4 มิถุนายน 2567)	2
2. ปริมาณข้าวในสต็อกเอกชน ณ สิ้นเดือนเมษายน 2567 ลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ (5 มิถุนายน 2567)	3
3. ดัชนีราคาเครื่องจักรกลทางการเกษตรและเมล็ดพันธุ์ประจำเดือนเมษายน 2567 ปรับตัวสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ (5 มิถุนายน 2567)	3
4. มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นของญี่ปุ่นในเดือนเมษายน 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (5 มิถุนายน 2567)	4
5. ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้าประจำเดือนพฤษภาคม 2567 ปรับตัวสูงสุดเทียบหลังเหตุแผ่นดินไหว Fukushima (7 มิถุนายน 2567)	5
6. ญี่ปุ่นเตรียมใช้วัคซีนโรคอหิวาต์สุกรกับหมูป่าในจังหวัด Saga (8 มิถุนายน 2567)	6
7. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมจัดทำคู่มือการปรับระบบการผลิตเพื่อรองรับเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (11 มิถุนายน 2567)	6
8. รัฐสภาญี่ปุ่นเห็นชอบกฎหมาย 3 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายพื้นฐานด้านการเกษตรฯ ฉบับแก้ไข (15 มิถุนายน 2567)	7
9. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เคาะชื่อ “ฉลากเห็นได้เลือกได้ (Mieru-Raberu)” สำหรับสินค้าเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (15 มิถุนายน 2567)	8
10. ญี่ปุ่นจะตั้งคณะกรรมการฯ กระชับความร่วมมือกับผู้นำเข้าเอกชนเพื่อการนำเข้าอาหารและวัสดุทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ (18 มิถุนายน 2567)	9
11. รัฐบาลญี่ปุ่นเดินทางเจรจาขอเปิดตลาดสินค้าเกษตรกับต่างประเทศ (19 มิถุนายน 2567)	9
12. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนพฤษภาคม 2567 ลดลงเป็นเดือนที่ 4 ติดต่อกัน (20 มิถุนายน 2567)	10
13. รัฐบาลญี่ปุ่นเคาะแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับจัดทำคำของบประมาณปี 2568 ครอบคลุมการปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรช่วง 5 ปี (22 มิถุนายน 2567)	11
14. รัฐบาลญี่ปุ่นไฟเขียวการจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าว (22 มิถุนายน 2567)	12
15. ญี่ปุ่นเตรียมบังคับใช้กฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมนี้ (25 มิถุนายน 2567)	12
16. ญี่ปุ่นประกาศสถานะปลอดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) (25 มิถุนายน 2567)	13
17. รัฐบาลญี่ปุ่นเลือก Mr. Takashi WATANABE เป็นปลัดกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น คนใหม่ (27 มิถุนายน 2567)	14
18. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นเตรียมใช้กลไก JCM ซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากภาคเกษตรกับต่างประเทศเป็นครั้งแรก (29 มิถุนายน 2567)	14
19. สต็อกข้าวเอกชน ณ สิ้นเดือนพฤษภาคมลดลงต่ำสุดในรอบ 10 ปี (29 มิถุนายน 2567)	15

1. กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรฯ ประจำเดือนเมษายน 2567

(4 มิถุนายน 2567)

จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่นพบว่า ในเดือนเมษายน 2567 ญี่ปุ่นมีปริมาณนำเข้าผักสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 34 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตลาดมีความต้องการผักนำเข้าทดแทนผักในประเทศที่มีราคาแพง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผักประเภทรับประทานหัว ในส่วนของผลไม้ ราคานำเข้าปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 12 เนื่องจากอะโวคาโดจากเม็กซิโกเข้าสู่ช่วงปลายฤดู ปริมาณนำเข้ามีน้อยราคาจึงปรับตัวสูงขึ้น และสำหรับเนื้อสัตว์ ปริมาณนำเข้าเนื้อโคและเนื้อสุกรลดลง ขณะที่ ปริมาณนำเข้าเนื้อไก่เพิ่มขึ้น

ผัก ราคากำหนดผลิตในประเทศปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมาเนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน ผู้ประกอบการหลายรายเริ่มหันมานำเข้าผักตั้งแต่เดือนเมษายน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกะหล่ำปลีมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 53 ผักกาดหอมเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่า และผักกาดขาวเพิ่มขึ้นมากกว่า 6 เท่า ผู้ประกอบการระบุว่าในช่วงที่ตลาดต้องการผักจำนวนมากเนื่องจากจะเข้าสู่เทศกาลหยุดยาวแต่ปริมาณผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอ ในส่วนของแครอทมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอและมีขนาดเล็ก ตลาดหันไปนำเข้าแครอทขนาด 2L และ 3L จากต่างประเทศไม่เฉพาะแครอทที่เข้าสู่การแปรรูปแต่รวมถึงแครอทที่จำหน่ายทั่วไปด้วย ด้านฟักทองมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้น 2.4 เท่า และราคานำเข้าลดลงร้อยละ 21 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ผลไม้ ปริมาณนำเข้าอะโวคาโดลดลงร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผลผลิตในประเทศเม็กซิโกสิ้นสุดฤดูเร็วกว่าทุกปีที่ผ่านมา ประกอบกับผลผลิตจากประเทศอื่นยังไม่ออกสู่ตลาด ส่งผลให้ปริมาณไม่เพียงพอ ราคานำเข้าจึงปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 38 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการคาดว่าราคาจะเริ่มปรับตัวลดลงตั้งแต่เดือนมิถุนายนนี้เนื่องจากผลผลิตจากแหล่งผลิตอื่นจะเริ่มออกสู่ตลาด อย่างไรก็ตาม ราคามีแนวโน้มสูงกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบของเงินเยนอ่อนค่า ในส่วนขององุ่นมีปริมาณนำเข้าลดลงร้อยละ 38 เนื่องจากตลาดจีนมีความต้องการสูง ฮ่องกงจากชิลีมีปริมาณนำเข้าลดลงประมาณ 1,000 ตัน ราคานำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาเนื่องจากเงินเยนอ่อนค่า ด้านแอปเปิลมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นเกือบ 5 เท่าเนื่องจากผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอ ราคาแอปเปิลนำเข้าปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 12

เนื้อสัตว์ ในเดือนเมษายน 2567 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโค 63,240 ตัน ลดลง 4,673 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณการผลิตในสหรัฐอเมริกาลดลงเนื่องจากภัยแล้งส่งผลให้ราคา ณ ประเทศผู้ผลิต ปรับตัวสูงขึ้น ตลาดจึงหันไปนำเข้าเนื้อโคจากออสเตรเลียที่มีราคาถูกกว่า อย่างไรก็ตาม ตลาดสหรัฐฯ และตลาดเกาหลีใต้ก็มีความต้องการนำเข้าสูงมากเช่นกัน ในส่วนของเนื้อสุกรมีปริมาณนำเข้า 98,848 ตัน ลดลง 10,843 ตัน หรือลดลงร้อยละ 9.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา การจำกัดเส้นทางการบินซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการขนส่งสูงขึ้นและเงินเยนที่อ่อนค่าส่งผลให้ปริมาณนำเข้าเนื้อสุกรจากภูมิภาคยุโรปลดลง ด้านเนื้อไก่มีปริมาณนำเข้า 52,006 ตัน เพิ่มขึ้น 4,594 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 ขณะเดียวกัน เนื้อไก่แปรรูปมีปริมาณนำเข้า 44,648 ตัน เพิ่มขึ้น 4,752 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และคาดว่าปริมาณนำเข้าเนื้อไก่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่องเนื่องจากผู้บริโภคมีแนวโน้มประหยัดค่าใช้จ่าย เนื้อสัตว์ที่มีราคาถูกเป็นที่ต้องการของตลาด

ปริมาณนำเข้าผักและผลไม้ของญี่ปุ่นในเดือนเมษายน 2567 (เฉพาะรายการที่มีการนำเข้าจากไทย)

รายการ	ปริมาณ (ตัน)	ราคา (เยน/กก.)	ร้อยละเมื่อเปรียบเทียบกับ เดือนเมษายน 2566 (%)		ปริมาณแยกรายประเทศ (ตัน)
			ปริมาณ	ราคา	
มะม่วง	688	675	112	106	ไทย 365 เวียดนาม 189

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

2. ปริมาณข้าวในสต็อกเอกชน ณ สิ้นเดือนเมษายน 2567 ลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ (5 มิถุนายน 2567)

ปริมาณข้าวในสต็อกเอกชนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยจากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ปริมาณสต็อกข้าวเอกชน ณ สิ้นเดือนเมษายน 2567 คิดเป็น 1.8 ล้านตัน ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ 18 และต่ำสุดในรอบ 5 ปี ทั้งนี้ หลายฝ่ายคาดว่าจะกระทบต่อราคาข้าวปีการผลิต 2567 ซึ่งจะเริ่มออกในช่วงฤดูใบไม้ร่วงปีนี้

โดยปกติแล้วปริมาณข้าวสต็อกเอกชน ณ สิ้นเดือนเมษายนจะอยู่ในระดับ 2.0 - 2.3 ล้านตัน โดยนับเป็นครั้งแรกที่ปริมาณสต็อกลดลงถึง 1.8 ล้านตัน ผู้ประกอบการค้าข้าวในภูมิภาคญี่ปุ่นตะวันตกรายหนึ่งระบุว่า ปริมาณข้าวสำหรับจำหน่ายมีไม่เพียงพอ

สภาพอากาศที่ร้อนจัดส่งผลให้ข้าวปีการผลิต 2566 มีปริมาณลดลง ปริมาณสต็อก ณ แหล่งผลิตและสหกรณ์การเกษตร (JA) ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ข้าวที่ผลิตได้รับผลกระทบจากความร้อนส่งผลให้สัดส่วนของข้าวเต็มเมล็ดภายหลังการสีลดลง ขณะที่ ปริมาณความต้องการปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากการผู้บริโภคเริ่มออกจากบ้านตามปกติ ความต้องการของร้านอาหารขยายตัวเช่นเดียวกับความต้องการบริโภคในครัวเรือน

ทั้งนี้ หลายฝ่ายอยู่ระหว่างติดตามผลกระทบต่อราคาซื้อขาย โดยมีการคาดการณ์ว่าปริมาณสต็อกที่ลดลงจะส่งผลให้ผู้ประกอบการแย่งกันจัดซื้อข้าวปีการผลิต 2567 จนส่งผลให้ราคาข้าวใหม่ปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ ราคาตกลงซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการในปัจจุบันก็มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นแล้ว โดยบางกรณีปรับตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน ราคาตกลงซื้อขายระหว่างแหล่งผลิตกับผู้ประกอบการค้าส่งปรับตัวสูงขึ้นประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

การคาดการณ์ราคาข้าวที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้หลายฝ่ายกังวลว่าเกษตรกรที่ปรับไปปลูกพืชชนิดอื่นจะหันกลับมาปลูกข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) อีกครั้ง โดยจากข้อมูลการสำรวจแผนการปลูกข้าวสำหรับบริโภคปีการผลิต 2567 ณ สิ้นเดือนเมษายน 2567 พบว่า มีจังหวัดที่พื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาจำนวน 11 จังหวัด เพิ่มขึ้นจาก 6 จังหวัดจากการสำรวจเมื่อสิ้นเดือนมกราคม 2567 ทั้งนี้ หากปริมาณผลผลิตข้าว Table Rice เพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้ราคาข้าวปรับตัวลดลง และสำหรับราคาข้าวปีการผลิต 2566 ถึงแม้ว่าจะอยู่ในระดับค่อนข้างสูงแล้วแต่ก็ไม่ครอบคลุมต้นทุนการผลิตของเกษตรกรที่ปรับตัวสูงขึ้น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

3. ดัชนีราคาเครื่องจักรกลทางการเกษตรและเมล็ดพันธุ์ประจำเดือนเมษายน 2567 ปรับตัวสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ (5 มิถุนายน 2567)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ดัชนีราคาด้านการเกษตรประจำเดือนเมษายน 2567 (ปี 2563 เท่ากับ 100) โดยดัชนีราคาปุ๋ยคิดเป็น 134.3 และอาหารสัตว์คิดเป็น 139.5 ซึ่งถือว่ายังคงอยู่

ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ด้านดัชนีราคาเครื่องจักรกลทางการเกษตรและเมล็ดพันธุ์ปรับตัวสูงขึ้น เป็นประวัติการณ์

ดัชนีราคาปุ๋ยปรับตัวสูงสุดเมื่อเดือนเมษายน 2566 คิดเป็น 155.3 จากนั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขบวนการสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (JA Zen-noh) ปรับลดราคาจำหน่ายปุ๋ย 2 รอบติดต่อกัน อย่างไรก็ตาม JA Zen-noh ได้ประกาศจะปรับขึ้นราคาจำหน่ายปุ๋ยตั้งแต่เดือนมิถุนายนนี้เป็นต้นไป ทั้งนี้ ดัชนีราคาปุ๋ย NPK คิดเป็น 135.1 ลดลงร้อยละ 20.9 และดัชนีราคาปุ๋ยยูเรียคิดเป็น 163 ลดลงร้อยละ 26.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในส่วนดัชนีราคาอาหารสัตว์ปรับตัวสูงสุดเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2565 (คิดเป็น 149.8) จากนั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยดัชนีราคาข้าวโพดคิดเป็น 143.9 ลดลงร้อยละ 13.1 กากถั่วเหลือง 136.2 ลดลงร้อยละ 11.3 และอาหารสัตว์ผสมคิดเป็น 139.9 ลดลงร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ด้านดัชนีราคาเครื่องจักรกลทางการเกษตรคิดเป็น 107.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 ดัชนีราคาเมล็ดพันธุ์คิดเป็น 109.2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8

สำหรับดัชนีราคาสินค้าเกษตรในภาพรวมคิดเป็น 112.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา สภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลให้ผลผลิตผักและผลไม้ไม่เพียงพอ ราคาจึงปรับตัวสูงขึ้น ขณะที่ดัชนีราคาวัสดุทางการเกษตรในภาพรวมคิดเป็น 120.2 สะท้อนให้เห็นว่าระดับราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้นไม่ครอบคลุมต้นทุนการผลิตของเกษตรกรที่ปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

4. มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นของญี่ปุ่นในเดือนเมษายน 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (5 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนเมษายน 2567 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นซึ่งหักมูลค่าการส่งออกอาหารแปรรูปจากมูลค่าทั้งหมด คิดเป็น 34,300 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา มูลค่าการส่งออกซาเขียวและข้าวยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารในภาพรวม คิดเป็น 117,200 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบของการห้ามนำเข้าสินค้าประมงของจีนตั้งแต่ช่วงฤดูร้อนปีที่ผ่านมาส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงลดลง

ในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน 2567 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร คิดเป็น 429,800 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมูลค่าการส่งออกไปจีนคิดเป็น 51,000 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 41 ขณะที่ มูลค่าการส่งออกไปสหรัฐอเมริกาคิดเป็น 75,600 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ด้าน MAFF วิเคราะห์ว่า สภาพเศรษฐกิจของจีนที่ชะลอตัวส่งผลให้มูลค่าการส่งออกไปจีนลดลง อย่างไรก็ตาม การส่งออกไปยังประเทศ/ภูมิภาคอื่นมีแนวโน้มขยายตัว

เมื่อพิจารณาเป็นรายสินค้าแล้วพบว่า ซาเขียวมีมูลค่าส่งออก 2,500 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ความสนใจสุขภาพของผู้บริโภคส่งผลให้ซาเขียวเป็นที่นิยมในสหรัฐฯ และยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และแคนาดา มีมูลค่าการนำเข้าซาเขียวขยายตัวอย่างชัดเจน ข้าวมีมูลค่าส่งออก 900 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 เนื่องจากมีการเปิดร้านอาหารญี่ปุ่นในต่างประเทศ และข้าวปั้นญี่ปุ่น (โอนิกิริ) ได้รับความนิยม สตรอเบอร์รี่มีมูลค่าส่งออก 400 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 และเนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 5,300 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนเมษายน 2567

รายการ	มูลค่า (100 ล้านเยน)	เทียบกับเดือนเมษายน 2566 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมสินค้าแปรรูป)	821	+4
- อาหารแปรรูป	477	+8
- สินค้าเกษตรขั้นต้น	344	+0
-- สินค้าปศุสัตว์	113	+5
-- ธัญพืช	59	+0
-- ผักผลไม้	37	-18
-- อื่นๆ	131	-1
สินค้าป่าไม้	62	+11
สินค้าประมง	229	-31
สินค้าประมงแปรรูป	60	-22
รวม	1,172	-6

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

5. ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้าประจำเดือนพฤษภาคม 2567 ปรับตัวสูงสุดเทียบหลังเหตุแผ่นดินไหว Fukushima (7 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายนที่ผ่านมา องค์กรส่งเสริมการรักษาเสถียรภาพข้าวได้เผยแพร่ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้า (DI) ประจำเดือนพฤษภาคม 2567 โดยคิดเป็น 78 เทียบเท่าระดับสูงสุดในเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2555 ซึ่งเป็นช่วงหลังเกิดเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในภูมิภาคญี่ปุ่นตะวันออก ทั้งนี้หลายฝ่ายมองว่าปริมาณความต้องการข้าวเพิ่มขึ้นสูงกว่าปริมาณผลผลิตอย่างเห็นได้ชัด

ดัชนี DI ได้จากการสอบถามปริมาณผลผลิต ปริมาณความต้องการ และระดับราคาจากผู้เกี่ยวข้องด้านการตลาดข้าว เช่น แหล่งผลิต ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ผู้ประกอบการร้านอาหาร ฯลฯ โดยค่ามาตรฐานคิดเป็น 50 และหากดัชนี DI ยังมีค่าใกล้ 100 หมายความว่า ปริมาณความต้องการมีมากกว่าปริมาณผลผลิต ราคาแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

ดัชนี DI เดือนพฤษภาคม 2567 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 5 ติดต่อกัน ด้านผู้ประกอบการมีปริมาณข้าวในสต็อกลดลง นอกจากนี้ ผู้ค้าส่งข้าวบางรายขาดสินค้าวางจำหน่าย ผู้ประกอบการค้าส่งรายใหญ่รายหนึ่งระบุว่า ไม่เคยมีเหตุการณ์เช่นนี้ในช่วงที่ผ่านมาที่ข้าวชนิดสำคัญขาดตลาด

ด้านดัชนีราคาข้าวคิดเป็น 73 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นอันดับที่ 3 เมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา ราคาตกลงซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการปรับตัวสูงขึ้น และหลายฝ่ายคาดว่าราคาข้าวปีการผลิต 2567 ซึ่งจะออกตลาดในช่วงฤดูใบไม้ร่วงปีนี้ก็จะปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

6. ญี่ปุ่นเตรียมใช้วัคซีนโรคอหิวาต์สุกรกับหมูป่าในจังหวัด Saga (8 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 7 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับแนวทางการใช้วัคซีนกับหมูป่าในพื้นที่จังหวัด Saga ภายหลังจากมีการตรวจพบหมูป่าติดโรคอหิวาต์สุกร (CSF) ในจังหวัด Saga เป็นครั้งแรกของภูมิภาคคิวชู นอกจากนี้ จะยกระดับการจับและตรวจหมูป่าในทุกจังหวัดของภูมิภาคฯ ในส่วนของการใช้วัคซีนในฟาร์มเลี้ยงสุกร MAFF ได้เรียกร้องให้มีการใช้วัคซีนตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ภูมิภาคคิวชูมีจำนวนการเลี้ยงสุกรคิดเป็นร้อยละ 30 ของจำนวนเลี้ยงทั่วประเทศ

ในวันเดียวกัน MAFF ได้มีการจัดประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการโรคอหิวาต์สุกร (CSF) และโรคอหิวาต์สุกรแอฟริกัน (ASF) โดยได้เห็นชอบแนวทางการใช้วัคซีนดังกล่าว ด้าน Mr. Tetshushi SAKAMOTO รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุว่า ปัจจุบันญี่ปุ่นกำลังเผชิญความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรค CSF อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ทั้งนี้ ในวันเดียวกัน MAFF ได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกจังหวัดของภูมิภาคคิวชู เพื่อยกระดับการเฝ้าระวังด้วยแล้ว

เจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า จะเดินทางไปใช้วัคซีนในหมูป่าในพื้นที่จังหวัด Saga โดยเร็ว ขณะเดียวกัน สำหรับจังหวัดอื่นในภูมิภาคฯ ได้เตรียมการให้สามารถดำเนินการใช้วัคซีนได้ทันทีหากมีการตรวจพบหมูป่าติดโรค CSF

ทั้งนี้ เมื่อเดือนสิงหาคมของปีที่ผ่านมา ได้มีการตรวจพบการระบาดของโรค CSF ในฟาร์มเลี้ยงสุกรที่ตั้งอยู่ในจังหวัด Saga และได้มีการยกระดับการตรวจโรคในหมูป่า อย่างไรก็ตาม จากนี้ไป MAFF จะยกระดับการจับตรวจหมูป่าในทุกพื้นที่ของภูมิภาคคิวชู นอกจากนี้ MAFF ยังได้เรียกร้องให้เกษตรกรใช้วัคซีนกับสุกรที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มตามความเหมาะสมตามผลการตรวจ Antibody ของสุกรแต่ละตัว ควบคู่ไปกับการฆ่าเชื้อและเปลี่ยนรองเท้ายก่อนเข้าโรงเลี้ยง และป้องกันไม่ให้สัตว์ป่าเข้าสู่พื้นที่ฟาร์ม โดยหากพบเหตุผิดปกติขอให้รีบแจ้งให้ทางการทราบโดยทันที

ด้าน Mr. Masuo SUEYOSHI ศาสตราจารย์พิเศษแห่งมหาวิทยาลัย Kagoshima ระบุว่า สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการระบาดในฟาร์มเลี้ยงสุกรเมื่อเดือนสิงหาคม 2566 กับการตรวจพบในหมูป่าในครั้งนี้ จำเป็นต้องรอผลการวิเคราะห์ทางพันธุกรรมก่อน จากนั้นจำเป็นต้องมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

7. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมจัดทำคู่มือการปรับระบบการผลิตเพื่อรองรับเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (11 มิถุนายน 2567)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เตรียมจัดทำ “คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน” (ซึ่งอาจไม่เป็นทางการ) ซึ่งจะรวบรวมขั้นตอนในการนำเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะมาใช้ในพื้นที่แหล่งผลิต เนื่องจากมีหลายกรณีที่เกษตรกรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนระบบการเพาะปลูกก่อนใช้เทคโนโลยีใหม่ เช่น เครื่องเก็บเกี่ยวอัตโนมัติ ฯลฯ นอกจากนี้ เนื่องจากอุปกรณ์มีราคาสูง ในบางครั้งจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำกลไกให้เกษตรกรหลายรายใช้อุปกรณ์ร่วมกัน (การแชร์เครื่องจักรกลทางการเกษตร) โดยจะมีการแนะนำแนวทางและขั้นตอนซึ่งสรุปมาจากตัวอย่างที่ดีทั่วประเทศ

ในการประชุมรัฐสภาสมัยนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นมีกำหนดจะเสนอ “ร่างกฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ” ซึ่งกระตุ้นให้มีการลดแรงงานควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร โดยร่างกฎหมายฯ จะจัดให้มีการรับรองแผนการดำเนินการของเกษตรกร และจัดหาระบบสนับสนุนด้านภาษีและเงินทุน

ในการรับรองแผนการดำเนินการของเกษตรกร MAFF จะเรียกร้องให้มีการปรับปรุงระบบการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ เช่น การขยายร่องปลูก การกระจายช่วงเวลาการทำงาน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ในการทบทวนระบบการผลิตร่วมกันในพื้นที่จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ก่อน ดังนั้น MAFF จึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการจัดทำคู่มือเพื่อให้การหารือระหว่างเกษตรกรเป็นไปด้วยความราบรื่น

ยกตัวอย่างเช่น ในการแชร์เครื่องจักรกลทางการเกษตร อาจมีการปรับให้มีการปลูกข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) ควบคู่ไปกับการปลูกข้าวสำหรับผลิตอาหารสัตว์ซึ่งช่วงเวลาการปลูกจะแตกต่างกัน หรือจัดให้มีการเพาะปลูกในพื้นที่ราบควบคู่ไปกับการเพาะปลูกในพื้นที่สูงเพื่อให้ช่วงเวลาการทำการเกษตรไม่ทับซ้อนกัน ทั้งนี้ MAFF จะใช้ข้อมูลตัวอย่างการดำเนินการจริงในการอธิบาย อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการกำหนดว่าจะเผยแพร่คู่มือดังกล่าวเมื่อใด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

8. รัฐสภาญี่ปุ่นเห็นชอบกฎหมาย 3 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายพื้นฐานด้านการเกษตรฯ ฉบับแก้ไข (15 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐสภาญี่ปุ่นเห็นชอบกฎหมายจำนวน 3 ฉบับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบทฉบับแก้ไข จากนั้นไปรัฐบาลจะพิจารณาจัดทำแนวทางพื้นฐานเพื่อกำหนดรายละเอียดมาตรการภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการอภิปรายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายการเก็บสต็อกอาหารสำหรับยามฉุกเฉิน เป้าหมายการรักษาพื้นที่ทางการเกษตร ฯลฯ

กฎหมายมาตรการรับมือวิกฤตด้านอาหาร กฎหมายฉบับดังกล่าวกำหนดค่านิยมของ “วิกฤตด้านอาหาร” ว่า “สถานการณ์ที่อาหารรายการที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของประชาชน เช่น ข้าว ข้าวสาลี ถั่วเหลือง ฯลฯ ไม่เพียงพออย่างเห็นได้ชัด” โดยหากเกิดวิกฤตด้านอาหารรัฐบาลจะเข้ามาดำเนินการมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ จะมีการกำหนดรายการอาหารดังกล่าวซึ่งคาดว่าจะครอบคลุมสินค้าปศุสัตว์ น้ำมันปรุงอาหาร น้ำตาล ฯลฯ ด้วย ในส่วนของรายละเอียดของมาตรการรับมือ รัฐบาลจะจัดทำแนวทางพื้นฐานให้แล้วเสร็จภายในปี 2568 ซึ่งจะมีการระบุแนวคิดเกี่ยวกับเกษตรกร/นิติบุคคลด้านการเกษตรที่จะเป็นเป้าหมายที่รัฐบาลจะเรียกร้อง/สั่งการให้เพิ่มปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรในช่วงวิกฤต โดยหลายฝ่ายกำลังติดตามว่าเป้าหมายดังกล่าวจะครอบคลุมนิติบุคคลด้านการเกษตรขนาดเล็ก - กลาง และเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการเพาะปลูกหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ในระหว่างการอภิปรายในรัฐสภาผู้แทนพรรคฝ่ายค้านได้หยิบยกประเด็นการกำหนดบทลงโทษขึ้นหรือในที่ประชุม ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้เกษตรกรจัดส่งแผนการผลิตกรณีไม่ปฏิบัติตามจะต้องชำระค่าปรับไม่เกิน 200,000 เยน โดยพรรคฝ่ายค้านโต้แย้งว่าบทลงโทษมีความรุนแรงเกินไป และจะเป็นการเสียประวัติของเกษตรกรผู้ผลิตซึ่งรวมถึงเกษตรกรรายย่อยด้วย ด้านรัฐบาลชี้แจงว่าการทราบปริมาณการผลิตนับเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการกำหนดมาตรการ โดยรัฐบาลจะต้องเดินหน้าชี้แจงทำความเข้าใจกับเกษตรกร นอกจากนี้ รัฐบาลจะได้ระบุแนวทางในการเก็บสต็อกซึ่งจะเป็นมาตรการระยะเร่งด่วนกรณีเกิดวิกฤต โดยมีแนวคิดว่าจะใช้ประโยชน์จากสต็อกของภาคเอกชนด้วย ซึ่งจากนี้ไปรัฐบาลจะวิเคราะห์สถานการณ์และพิจารณาปริมาณที่กำหนดให้เก็บสต็อก ขณะเดียวกัน ในการพิจารณาของรัฐสภาได้มีการหยิบยกประเด็นการงบประมาณในการเก็บสต็อกข้าวภาครัฐประมาณ 1 ล้านตัน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ดินทางการเกษตร ในส่วนของการแก้ไข “กฎหมายส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาพื้นที่” ได้ปรับให้มีการระบุวัตถุประสงค์เพื่อรักษาที่ดินทางการเกษตรควบคู่ไปกับการผลิตอาหารอย่างมี

เสถียรภาพ จากนั้นไปกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จะจัดทำแนวทางพื้นฐานให้แล้วเสร็จภายในปี 2568 โดยจะมีการกำหนดเป้าหมายตัวเลขในการรักษาที่ดินทางการเกษตรที่จำเป็นต่อการผลิตอาหารอย่างมีเสถียรภาพ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำที่ดินทางการเกษตรไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น ได้มีการเพิ่มความเข้มข้นของเงื่อนไขในการแบ่งพื้นที่บางส่วนจาก “เขตที่ดินทางการเกษตร” ไปประกอบกิจการอื่น โดยในการขอปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้เสนอและจะต้องได้รับความเห็นชอบโดยจังหวัดซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการรักษาจำนวนที่ดินทางการเกษตรตามเป้าหมายที่กำหนด กรณีพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามเป้าหมาย หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการทดแทน เช่น การฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม และจังหวัดจะต้องสามารถจัดหาคำอธิบายดังกล่าวให้ได้ ในส่วนของการแก้ไข “กฎหมายส่งเสริมการเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานการบริหารจัดการด้านการเกษตร” ได้มีการกำหนดข้อยกเว้นพิเศษเพื่อผ่อนปรนเขตแดนการร่วมทุนของนิติบุคคลที่สามารถถือครองที่ดินทางการเกษตร ทั้งนี้ กฎหมายฯ ก่อนแก้ไขได้กำหนดให้ ผู้ร่วมทุนนอกภาคเกษตรจะต้องมีส่วนในการร่วมทุนต่ำกว่า 1 ใน 2 เพื่อให้เกษตรกรมีสิทธิในการตัดสินใจ แต่หลังจากการแก้ไขได้มีการกำหนดให้ผู้ร่วมทุนบางสาขาอาชีพสามารถร่วมทุนได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ด้าน MAFF จะมีการแก้ไขกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องในช่วงฤดูใบไม้ร่วงปีนี้ และจะได้ออกสาขาสหวิชาชีพที่เข้าข่ายของข้อยกเว้นดังกล่าว ในเบื้องต้นจะจำกัดเฉพาะผู้ประกอบการผลิตอาหารและกองทุนของธนาคารท้องถิ่นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม จากข้อกังวลว่าบริษัทนอกภาคเกษตรจะเข้ามาครอบงำการบริหารจัดการด้านการเกษตร คณะกรรมการด้านการเกษตรและประมงรัฐสภาได้เห็นชอบโดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมให้หน่วยงานรัฐบาลเข้าไปกำกับดูแลด้วย

กฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ วัตถุประสงค์เพื่อให้การส่งเสริมแหล่งผลิตในการใช้เทคโนโลยี/เครื่องจักรกลทางการเกษตรและส่งเสริมให้บริษัทผู้ผลิตวิจัยพัฒนาเพื่อลดการใช้แรงงานในภาคเกษตรควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต โดยกำหนดให้เกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร (JA) ร่วมกับผู้ให้บริการด้านการเกษตร/ผู้ผลิตอาหารจัดทำ “แผนดำเนินการปฏิรูปแนวทางการผลิต” หากได้รับการรับรองโดยรัฐบาลแล้ว จะได้รับการลดภาษีนิติบุคคลและภาษีเงินได้ นอกจากนี้ ยังสามารถขอรับสินเชื่อระยะยาวดอกเบี้ยต่ำของบรรษัทการเงินแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JFC) อีกด้วย ขณะเดียวกัน จะอนุญาตให้บริษัทเอกชนสามารถเข้ามาใช้สิ่งอำนวยความสะดวกขององค์การวิจัยด้านการเกษตรแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (NARO) เพื่อกระตุ้นการวิจัยพัฒนา จากนั้นไปรัฐบาลจะกำหนดแนวทางพื้นฐานให้แล้วเสร็จภายในปี 2567 และจะกำหนดเป้าหมายในการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ ทั้งนี้ ในการอภิปรายในรัฐสภาได้มีผู้หยิบยกเกี่ยวกับภาระทางด้านการเงินของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ โดย MAFF มีแนวทางที่จะให้เกษตรกรใช้เครื่องจักรร่วมกัน (Sharing) หรือสามารถเช่าซื้อได้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

9. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เคาะชื่อ “ฉลากเห็นได้เลือกได้ (Mieru-Raberu)” สำหรับสินค้าเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (15 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายนที่ผ่านมา Mr. Tetsushi SAKAMOTO รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงข่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับผลการพิจารณาชื่อฉลากแสดงอัตราการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร โดยใช้ชื่อว่า “Mieru-Raberu (Label)” หรือแปลว่า “ฉลากเห็นได้เลือกได้”

ฉลากดังกล่าวใช้การแสดงดาว 3 ดวงในการระบุปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเมื่อเทียบกับการปลูกพืชแบบดั้งเดิม เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมในการผลิตได้ง่ายขึ้น การเลือกซื้อฉลากดังกล่าวเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคสามารถดู (Miru) ฉลากและเลือก (Eraberu) สินค้าเกษตรฯ ได้ โดยเจ้าหน้าที่ MAFF รุ่นใหม่ซึ่งเข้าทำงานไม่ถึง 10 ปี เป็นผู้เสนอชื่อ

ด้าน Mr. SAKAMOTO ระบุในการแถลงข่าวว่า ต้องการเดินหน้านับสนุนการทำให้ผู้บริโภคมองเห็นความตั้งใจของผู้ผลิตในการลดการปล่อยสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ฉลากดังกล่าวจะใช้กับสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ผัก ฯลฯ จำนวน 23 ชนิดที่ลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยวิธีต่างๆ เช่น การลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร โดยจะแสดงระดับเป็นจำนวนดาวสูงสุด 3 ดวง ทั้งนี้ MAFF ได้เริ่มใช้ฉลากดังกล่าวตั้งแต่เดือนมีนาคม 2567 และมีซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านอาหารที่วางจำหน่ายสินค้าพร้อมฉลากดังกล่าวแล้วมากกว่า 350 แห่ง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

10. ญี่ปุ่นจะตั้งคณะกรรมการฯ กระชับความร่วมมือกับผู้นำเข้าเอกชนเพื่อการนำเข้าอาหารและวัสดุทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ (18 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อยกระดับความร่วมมือกับบริษัทผู้นำเข้าอาหารและวัสดุทางการเกษตร ภายหลังความเสียหายสำหรับการนำเข้าอาหารและวัสดุทางการเกษตรในปัจจุบันสูงขึ้น โดยจะเป็นเวทีเพื่อรับทราบปัญหาของบริษัทผู้นำเข้า เช่น ปัญหาด้านโลจิสติกส์ และพิจารณามาตรการและนโยบายช่วยเหลือ เพื่อให้การจัดการวัสดุทางการเกษตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังเป็นการเตรียมการขอความร่วมมือในการเพิ่มปริมาณนำเข้าเมื่อเกิดเหตุวิกฤตด้านอาหารอีกด้วย

คณะกรรมการประกอบด้วยบริษัทผู้นำเข้าทั่วไป องค์กรที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ โดยในวันเดียวกันได้มีการจัดการประชุมครั้งแรก ณ ที่ทำการ MAFF และคาดว่าจะมีการจัดประชุมปีละ 1 ครั้ง

ปัจจุบันญี่ปุ่นเผชิญความเสี่ยงที่จะไม่สามารถนำเข้าข้าวสาลี ถั่วเหลือง ข้าวโพด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัญหาการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ฯลฯ ทั้งนี้ ในการประชุมฯ Mr. Tetsushi SAKOMOTO รัฐมนตรีว่าการ MAFF กล่าวเน้นย้ำว่า การดำเนินการของรัฐบาลจะสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน และเรียกร้องให้มีการกระชับความร่วมมือเมื่อนิยามปกติ

การจัดการอาหารและวัสดุทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการจัดหาสินค้า ณ ประเทศต้นทาง การบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างสำหรับการขนส่ง โดยบริษัทผู้นำเข้าได้เรียกร้องให้รัฐบาลให้การสนับสนุนการลงทุนเพื่อขยายสิ่งก่อสร้างที่จำเป็นดังกล่าว ด้าน MAFF ได้ชี้แจงที่ประชุมฯ ว่าได้มีการเดินหน้าจัดทำกรอบการหารือกับประเทศผู้ผลิตในยามฉุกเฉิน และสนใจที่จะหยิบยกเรื่องการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจขึ้นในที่ประชุมระดับสูงระหว่างรัฐบาล

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11. รัฐบาลญี่ปุ่นเดินหน้าเจรจาขอเปิดตลาดสินค้าเกษตรกับต่างประเทศ (19 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นเผยแพร่แนวทางการเจรจาขอเปิดตลาดสินค้าเกษตรกับต่างประเทศ เช่น มันเทศสำหรับตลาดสหรัฐอเมริกา เนื้อโคสำหรับตลาดคูเวต ฯลฯ โดยประมาณการว่า ยอดส่งออกมันเทศไปสหรัฐฯ จะสูงถึง 1,700 ล้านบาทต่อปี อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะต้องใช้เวลาในการเจรจาประมาณ 2 - 3 ปี

ในวันเดียวกัน รัฐบาลญี่ปุ่นเพิ่มเติมรายละเอียดในแผนดำเนินการสำหรับติดตามความคืบหน้าการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร โดยแผนดังกล่าวได้มีการระบุแนวทางการเจรจากับประเทศ/ภูมิภาคต่างๆ ในการขออนุญาตนำเข้า และการกำหนดให้มีการปรับปรุงแผนเป็นระยะ

ปัจจุบันสหรัฐฯ ไม่อนุญาตให้นำเข้ามันเทศจากญี่ปุ่นด้วยเหตุผลด้านสุขอนามัยพืช ขณะที่ จังหวัด Ibaraki, Tokushima และ Kagoshima มีความประสงค์ขอให้รัฐบาลญี่ปุ่นเดินทางเจรจาขอเปิดตลาด นอกจากนี้ ในการส่งออกเนื้อโคไปยังประเทศคูเวตจำเป็นต้องมีการผลิตในโรงงานที่เป็นไปตามหลัก Halal และคาดว่าจะมีมูลค่าส่งออกประมาณ 100 ล้านดอลลาร์ต่อปี

สินค้าอื่นๆ ที่เจรจาขอเปิดตลาด เช่น บอนไซต้นสนสีดำสำหรับตลาดสหรัฐฯ วาซาบิสดสำหรับตลาดอินเดีย ฯลฯ จากนี้ไปจะเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชและการเจรจาเพื่อจัดทำมาตรการสุขอนามัยพืช ขณะเดียวกัน ปัจจุบันญี่ปุ่นยังได้มีการเจรจาเพื่อขออนุญาตนำเข้าสำหรับสินค้าที่เปิดตลาดแล้วอีกด้วย เช่น แอปเปิลสำหรับตลาดออสเตรเลียและสหรัฐฯ ข้าวสารสำหรับตลาดบราซิล ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่กำหนดให้มีการรมแก๊สก่อนการส่งออกจึงเป็นภาระด้านแรงงานและยังส่งผลต่อคุณภาพสินค้าอีกด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2566 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหาร มูลค่า 1,454,700 ล้านดอลลาร์ ขยายตัวร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ รัฐบาลญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายการส่งออกในปี 2568 มูลค่า 2 ล้านล้านเยน และเป้าหมายการส่งออกในปี 2573 มูลค่า 5 ล้านล้านเยน

ประเทศและรายการสินค้าเพื่อการขยายการส่งออก

ประเทศ	รายการสินค้า	คาดการณ์มูลค่าส่งออก (ล้านเยน)
สหรัฐอเมริกา	มันเทศ (เปิดตลาด)	1,720
	บอนไซต้นสนสีดำ (เปิดตลาด)	70
	แอปเปิล (ผ่อนปรนเงื่อนไข)	3
เม็กซิโก	เมล็ดกะหล่ำปลี (เปิดตลาด)	480
	เมล็ดผักกาดขาว (เปิดตลาด)	20
คูเวต	เนื้อโค (เปิดตลาด)	100
อินเดีย	วาซาบิสด (เปิดตลาด)	10
บราซิล	ข้าวสาร (ผ่อนปรนเงื่อนไข)	5
ไทย	มะนาว Sudachi (เปิดตลาด)	4
ออสเตรเลีย	แอปเปิล (ผ่อนปรนเงื่อนไข)	3
ฟิลิปปินส์	หัว (เปิดตลาด)	1

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

12. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนพฤษภาคม 2567 ลดลงเป็นเดือนที่ 4 ติดต่อกัน (20 มิถุนายน 2567)

จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายนที่ผ่านมาพบว่าในเดือนพฤษภาคม 2567 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 89,000 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นเดือนที่ 4 ติดต่อกัน มาตรการห้ามนำเข้าสินค้าประมงของรัฐบาลจีนยังคงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารไปจีนลดลง ขณะที่ การส่งออกไปยังภูมิภาคอาเซียนและ

สหรัฐฯ ขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด ด้านมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารคิดเป็น 921,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการนำเข้าเนื้อสัตว์ขยายตัวทั้งปริมาณและมูลค่า

เมื่อจำแนกรายประเทศ/ภูมิภาคแล้วพบว่า ญี่ปุ่นส่งออกไปอาเซียน 17,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3 มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สหรัฐฯ 17,100 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.5 จีน 10,400 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 55.8 และสหภาพยุโรป 5,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 41.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในส่วนของการนำเข้า ในเดือนพฤษภาคม 2567 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อสัตว์ปริมาณ 270,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 มูลค่า 186,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.7 ธัญพืชปริมาณ 2.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 มูลค่า 120,200 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.3 ผักปริมาณ 260,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 มูลค่า 75,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9 และผลไม้ปริมาณ 250,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 มูลค่า 83,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ญี่ปุ่นส่งออกในภาพรวมมูลค่า 8,276,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 6 ติดต่อกัน ขณะที่ นำเข้าในภาพรวมมูลค่า 9,497,900 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกัน ขาดดุลการค้า 1,221,300 ล้านบาท เป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกัน มูลค่าการส่งออกรถยนต์ขยายตัว ขณะที่ มูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

13. รัฐบาลญี่ปุ่นเคาะแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับจัดทำคำขอของงบประมาณปี 2568 ครอบคลุมการปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรช่วง 5 ปี (22 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายนที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นเห็นชอบแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการและการปฏิรูปการเงินการคลังซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดทำคำขอของงบประมาณปี 2568 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569) โดยได้มีการระบุเกี่ยวกับการจัดทำระบบและยกระดับมาตรการเพื่อคืนหน้าการปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรในช่วงระยะ 5 ปีแรกภายใต้กฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบทฉบับแก้ไข นอกจากนี้ ยังได้ระบุถึงการเพิ่มระดับรายได้ภาคเกษตร ป่าไม้ และประมงอีกด้วย

ในส่วนของการกำหนดราคาอาหารได้ระบุให้มีการเสนอร่างกฎหมายต่อที่ประชุมรัฐสภาสมัยหน้า โดยจะเร่งกำหนดให้มีการแสดงดัชนีต้นทุนเพื่อกำหนดราคาที่สะท้อนต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนแรงงานภายหลังมีการปรับขึ้นค่าแรง สำหรับการบำรุงรักษาทางส่งและทางระบายน้ำเพื่อรองรับการลดลงของประชากร ได้ระบุให้มีการเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงที่ดินต่อที่ประชุมรัฐสภาสมัยหน้าเช่นกัน

ด้านการรักษาความมั่นคงทางอาหาร กำหนดให้มีการจัดทำเป้าหมายอัตราการพึ่งพาตนเองด้านอาหารและการขยายการผลิตอาหารและวัสดุทางการเกษตรที่มีอัตราการพึ่งพาสินค้านำเข้าสูง นอกจากนี้ ยังได้ระบุเกี่ยวกับการเพิ่มการทำเกษตรแบบลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งในเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ควบคู่ไปกับการสร้างเกษตรกรรมใหม่ภายใต้แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ การรักษาที่ดินทางการเกษตรซึ่งรวมถึงพื้นที่ในภูเขา ฯลฯ

โดยปกติแล้วรายการที่ปรากฏในแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการและการปฏิรูปการเงินการคลังจะได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยกว่ารายการอื่น ทั้งนี้ ในการยกครั้งแรกไม่ได้ปรากฏการระบุช่วงปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตรและการจัดทำระบบรองรับระยะเวลา 5 ปี แต่สมาชิกพรรครัฐบาลได้เสนอให้มีการเพิ่มรายละเอียดดังกล่าวไว้ด้วย โดยพรรครัฐบาลได้เสนอข้อคิดเห็นต่อ Mr. Fumio KISHIDA

นายกรัฐมนตรีให้กำหนดช่วงเวลาจากนี้ไปอีก 5 ปี เป็น “ช่วงปฏิรูปโครงสร้างภาคเกษตร” พร้อมเพิ่มการจัดสรรงบประมาณ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

14. รัฐบาลญี่ปุ่นไฟเขียวการจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าว (22 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นอนุมัติคำขอของบริษัท Osaka Dojima Exchange (ตั้งอยู่ในเมือง Osaka) ในการจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าว ภายหลังจากคาดการณ์ว่าปริมาณซื้อขายจะมีจำนวนเพียงพอ และพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นไปตามเงื่อนไข ทั้งนี้ ตลาดดังกล่าวมีกำหนดเปิดการซื้อขายในวันที่ 13 สิงหาคม 2567 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะติดตาม ควบคุม และกำหนดมาตรการในการจำกัดช่วงราคาซื้อขายและเข้าระงับการซื้อขายหากจำเป็น ตามข้อเรียกร้องของพรรคฝ่ายค้านและภาคการผลิตข้าว

Mr. Tetsushi SAKAMOTO รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุในการแถลงข่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีว่า การเปิดตลาดดังกล่าวเป็นการเพิ่มตัวเลือกสำหรับการลดความเสี่ยงการผันผวนของราคาข้าวในอนาคต

บริษัทฯ ยื่นขอจัดตั้งตลาดซื้อขายล่วงหน้าดัชนีราคาข้าวต่อรัฐบาลญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา จากนั้นรัฐบาลได้พิจารณาตามกฎหมายการซื้อขายสินค้าล่วงหน้าใน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) คาดว่าจะมีปริมาณการซื้อขายในจำนวนที่มากพอ และ 2) มีความจำเป็นและเหมาะสมต่อการผลิตและการกระจายสินค้าอย่างคล่องตัว สำหรับตลาดซื้อขายล่วงหน้าในครั้งนี้ จะเป็นการใช้ดัชนีราคาที่คำนวณจากค่าเฉลี่ยราคาตกลงซื้อขายข้าวระหว่างแหล่งผลิตกับผู้ประกอบการค้าส่งซึ่ง MAFF ดำเนินการเผยแพร่ทุกเดือน ซึ่งต่างจากการซื้อขายล่วงหน้าในอดีตที่มีการระบุเป็นรายแหล่งผลิตและรายพันธุ์ข้าว และ MAFF พิจารณาแล้วว่าวิธีการดังกล่าวจะช่วยให้มีผู้เข้ามาซื้อขายในตลาดล่วงหน้าในปริมาณที่มากพอ

นอกจากนี้ การเปิดตลาดซื้อขายข้าวส่งมอบจริงเมื่อฤดูใบไม้ร่วงปีที่ผ่านมายังเป็นอีกเหตุผลหนึ่งในการอนุมัติคำขอในครั้งนี้ โดยในการพิจารณาคำขอเปิดตลาดล่วงหน้าในคราวก่อนซึ่งรัฐบาลมีมติไม่อนุมัติ พรรคเสรีประชาธิปไตย (LDP) ได้เสนอความเห็นให้มีการจัดตั้งตลาดซื้อขายข้าวส่งมอบจริง ด้านเจ้าหน้าที่ MAFF ระบุว่า การใช้ตลาดส่งมอบจริงควบคู่ไปกับตลาดล่วงหน้าจะช่วยควบคุมความเสี่ยงการผันผวนของราคา

ทั้งนี้ ในที่ประชุมพรรค LDP ในวันเดียวกัน สมาชิกพรรคบางรายมีความเห็นว่าการอนุมัติคำขอดังกล่าวจะส่งผลให้แหล่งผลิตเกิดความสับสน ขณะที่ สมาชิกบางรายก็เห็นด้วยเนื่องจากตัวเลือกการควบคุมความเสี่ยงราคาข้าวผันผวนจะเพิ่มขึ้น โดยได้มีการเสนอให้รัฐบาลเข้ามาติดตามและควบคุมอย่างใกล้ชิด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

15. ญี่ปุ่นเตรียมบังคับใช้กฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมนี้ (25 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศกำหนดบังคับใช้ “กฎหมายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ” ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ซึ่งจะกระตุ้นให้แหล่งผลิตด้านการเกษตรหันมาใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น เครื่องเก็บเกี่ยวอัตโนมัติ ฯลฯ โดยจะสนับสนุนด้านเงินทุนและภาษีในการลงทุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อลดแรงงานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำระยะยาวของบรรษัทการเงินแห่งประเทศไทย (JFC) จะกำหนดระยะเวลาพักชำระเงินต้น 5 ปี โดยมีระยะเวลาสินเชื่อรวม 25 ปี

กฎหมายฉบับดังกล่าวมีชื่อเต็มว่า “กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร” ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 และได้มีการเผยแพร่ร่างข้อบัญญัติของคณะรัฐมนตรีซึ่งระบุเกี่ยวกับวันที่ที่กฎหมายฯ จะมีผลบังคับใช้ และรายละเอียดของมาตรการภายใต้กฎหมายฯ ซึ่งจะเปิดรับฟังความคิดเห็นไปจนถึงวันที่ 23 กรกฎาคม 2567

กฎหมายฯ ได้ระบุให้ร่วมกับผู้ให้บริการด้านการเกษตรซึ่งรับจ้างดำเนินการด้านการเกษตร เช่น เกษตรกร สหกรณ์การเกษตร (JA) เป็นต้น หรือผู้ประกอบการผลิตอาหาร จัดทำ “แผนดำเนินการปฏิรูป แนวทางการผลิต” โดยครอบคลุมถึงการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ โดยหากได้รับการรับรองจากรัฐบาล จะได้รับการสนับสนุนเพื่อการลงทุนในเครื่องจักรกลทางการเกษตร ฯลฯ

อัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อระยะยาวโดย JFC จะกำหนดไว้ระดับร้อยละ 0.65 – 1.75 ขึ้นอยู่กับระยะเวลา ของสินเชื่อ วงเงินสินเชื่อร้อยละ 80 ของมูลค่าที่เกษตรกรรับภาระ และสามารถนำไปใช้กับการจัดซื้ออุปกรณ์ ทันสมัย การปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกให้เหมาะกับการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การซื้อสารเคมีทาง การเกษตรและวัสดุทางการเกษตร การฝึกอบรมเพื่อใช้เครื่องจักรกลฯ ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังสามารถหักภาษีจากค่าเสื่อมสำหรับภาษีนิติบุคคลและภาษีเงินได้ อัตราหักภาษีกรณี เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรจัดซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ อัตราร้อยละ 32 ของมูลค่าที่ซื้อ และกรณี การสร้างสิ่งก่อสร้างหรือโรงเรือน อัตราร้อยละ 16

ขณะเดียวกัน รัฐบาลจะให้การรับรองแผนการพัฒนาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับการใช้เครื่องจักรกลในการเก็บเกี่ยว โดยจะลดค่าสมัครและค่าขึ้นทะเบียนพันธุ์ (ระยะเวลา 6 ปี) ร้อยละ 75 สำหรับการขึ้นทะเบียนพันธุ์ที่ปรับปรุง ขึ้นใหม่

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

16. ญี่ปุ่นประกาศสถานะปลอดโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) (25 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ประกาศสถานะ การเป็นประเทศปลอดโรคใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (WOAH) กำหนดไว้ว่า หากไม่ตรวจพบการระบาดอีกในระยะเวลาขั้นต่ำ 28 วันนับจากวันสิ้นสุดการกำจัดโรค ประเทศที่เคยตรวจพบการระบาดจะสามารถกลับมาเป็นสถานะประเทศปลอดโรคได้ ซึ่งญี่ปุ่นตรวจพบ การระบาดล่าสุดในฟาร์มเลี้ยงไก่ เมือง Tomisato จังหวัด Chiba และได้สิ้นสุดกระบวนการกำจัดโรคเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2567 จากนั้นไม่พบการระบาดของโรค HPAI เพิ่มเติม

MAFF ได้เสนอรายงานสถานะการปลอดโรค HPAI ต่อ WOAH ซึ่งผลการพิจารณาได้เห็นชอบให้ญี่ปุ่น มีสถานะปลอดโรคตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2567 และดำเนินการเผยแพร่ในเว็บไซต์เมื่อวันที่ 21 มิถุนายนที่ผ่านมา

ในฤดูกาลนี้ ญี่ปุ่นตรวจพบการระบาดจำนวน 11 กรณี ในพื้นที่ 10 จังหวัด ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2566 - เมษายน 2567 ลดลงจาก 84 กรณี ในพื้นที่ 26 จังหวัดเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยลดลงร้อยละ 87 จำนวนกำจัดไก่ที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มก็ลดลงร้อยละ 95 เหลือเพียง 856,000 ตัว อย่างไรก็ตาม MAFF ยังเรียกร้อง ให้เกษตรกรดูแลด้านสุขอนามัยการเลี้ยงอย่างครบถ้วน และให้รีบแจ้งทางการทราบโดยไวหากพบเหตุผิดปกติ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

17. รัฐบาลญี่ปุ่นเลือก Mr. Takashi WATANABE เป็นปลัดกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น คนใหม่ (27 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบเลือก Mr. Takeshi WATANABE (เข้ารับราชการปี 2531) หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี เป็นปลัดกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) คนใหม่แทน Mr. Shin YOKOYAMA (เข้ารับราชการปี 2529) ปลัดกระทรวงฯ คนปัจจุบัน โดยเป็นการเลื่อนตำแหน่ง Mr. WATANABE ซึ่งทำงานด้านการแก้ไขกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท และจะต้องเป็นผู้เข้ามารับช่วงต่อในการจัดทำแผนพื้นฐานฯ ต่อไป สำหรับตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีที่ว่างลงได้เลือก Mr. Toshihiko NAGAI (เข้ารับราชการปี 2533) อธิบดีกรมส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ชนบท เข้าดำรงตำแหน่งแทน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเห็นชอบรายชื่อดังกล่าวในวันที่ 28 มิถุนายนนี้ และจะมีผลประกาศในวันที่ 5 กรกฎาคม 2567

Mr. WATANABE ภูมิลำเนาจังหวัด Kagawa สำเร็จการศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยโตเกียว เคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการกองนโยบายประมง ทบวงประมง ฯลฯ เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีเมื่อเดือนมิถุนายน 2565 และมีส่วนร่วมสำคัญในการแก้ไขกฎหมายพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นจะเริ่มพิจารณาจัดทำแผนพื้นฐานฯ ในช่วงฤดูร้อนปีนี้ การกำหนดรายละเอียดของมาตรการ การเพิ่มงบประมาณด้านการเกษตร ฯลฯ จึงเป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงฯ ณ ขณะนี้

ในส่วนของ Mr. Ryosuke OGAWA (เข้ารับราชการปี 2530) ปลัดกระทรวงด้านต่างประเทศซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญหมายเลข 2 ของกระทรวงฯ มีกำหนดพ้นวาระเช่นกัน โดย Mr. Yoichi WATANABE (เข้ารับราชการปี 2532) อธิบดีกรมปศุสัตว์ จะเข้าดำรงตำแหน่งแทน

สำหรับตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ Mr. Shigeki MORI ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการเกษตรภูมิภาค Tokai เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมการส่งออกและกิจการระหว่างประเทศ Mr. Hironori MATSUO ผู้บริหารรับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบายและการจัดการภาวะวิกฤต เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมการผลิต Mr. Taira MATSUMOTO ผู้อำนวยการกองนโยบาย กรมการผลิต เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมปศุสัตว์ Mr. Jun SUGINAKA ผู้บริหารฝ่ายประสานงานนโยบาย เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมบริหารจัดการด้านการเกษตร และ Mr. Akinari MAEJIMA ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการเกษตรภูมิภาค Tohoku เข้ารับตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ชนบท

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

18. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นเตรียมใช้กลไก JCM ชื้อขายคาร์บอนเครดิตจากภาคเกษตรกับต่างประเทศ เป็นครั้งแรก (29 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศการใช้ “กลไกเครดิตร่วม (JCM)” กับภาคเกษตร เป็นครั้งแรก โดยญี่ปุ่นจะสนับสนุนเทคโนโลยีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับประเทศคู่ความร่วมมือ และส่วนหนึ่งของผลสำเร็จจากการลดก๊าซเรือนกระจก ณ ประเทศคู่ความร่วมมือจะถูกนำมาคำนวณเป็นการลดก๊าซเรือนกระจกของญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นจะร่วมมือกับประเทศอื่น อาทิ ฟิลิปปินส์ ในการลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากนาข้าว และจะมีการคำนวณเป็นเครดิตเพื่อซื้อขาย ทั้งนี้ จะเป็นการสนับสนุนบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตรและบริษัท SMEs ที่คิดค้นเทคโนโลยีให้ไปทำธุรกิจในแต่ละประเทศ ควบคู่ไปกับการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรของประเทศคู่ความร่วมมือ

การซื้อขายเครดิตจะดำเนินการภายใต้ระบบ JCM ซึ่งได้รับการรับรองตาม “ความตกลงปารีส” โดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุว่า นับเป็นครั้งแรกที่มีการใช้กลไก JCM กับภาคเกษตร ทั้งนี้ ระบบ JCM คือ การที่ผู้ประกอบการของญี่ปุ่นสนับสนุนเงินทุนหรือเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการในประเทศคู่ความร่วมมือเพื่อดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปริมาณที่ลดได้จะถูกคำนวณเป็นเครดิตและสามารถนำมาซื้อขาย โดยสามารถขายให้แก่ผู้ประกอบการญี่ปุ่นที่ต้องการจะหักลบกับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเอง ผลกำไรที่ได้จะถูกนำมาแบ่งกับผู้ประกอบการในประเทศคู่ความร่วมมือ และผลสำเร็จในการลดก๊าซเรือนกระจกก็จะแบ่งกันระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศคู่ความร่วมมือ

ปกติแล้วในการปลูกข้าว เมื่อมีการขังน้ำไว้ในแปลงนาจะก่อให้เกิดก๊าซมีเทน โดย MAFF ตั้งเป้าจะคำนวณเครดิตจากเทคนิคการปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง ผลกำไรที่ได้จากการจำหน่ายเครดิตส่วนหนึ่งจะคืนให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ทั้งนี้ จากการทดลองเทคนิคดังกล่าวในประเทศเวียดนามพบว่า สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทนได้ร้อยละ 35 และผลผลิตต่อไร่ไม่ลดลง ซึ่งญี่ปุ่นกับประเทศคู่ความร่วมมือจะจัดตั้งคณะกรรมการโดยมีธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) เป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อกำหนดวิธีการคำนวณเครดิต ฯลฯ

ในวันเดียวกัน MAFF ระบุเพิ่มเติมว่า ได้รวบรวมรายละเอียดการดำเนินการกับรัฐบาลฟิลิปปินส์เสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะเริ่มคำนวณเครดิตเพื่อซื้อขายตั้งแต่ฤดูใบไม้ร่วงปีนี้ นอกจากนี้ ยังอยู่ระหว่างจัดทำรายละเอียดร่วมกับรัฐบาลเวียดนามด้วย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

19. สต็อกข้าวเอกชน ณ สิ้นเดือนพฤษภาคมลดลงต่ำสุดในรอบ 10 ปี (29 มิถุนายน 2567)

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ปริมาณสต็อกข้าวเอกชน ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม 2567 โดยคิดเป็น 1.45 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นับเป็นการลดลงต่ำกว่า 1.5 ล้านตันในช่วงนี้เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2555 ซึ่งเกิดเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในภูมิภาคญี่ปุ่นตะวันออก หลายฝ่ายมองว่าปริมาณข้าวไม่เพียงพอ และมีความเป็นไปได้สูงว่าปริมาณสต็อกข้าว ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาระดับสมดุลของอุปสงค์อุปทานจะต่ำกว่าเกณฑ์

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ปริมาณสต็อก ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม จะอยู่ในระดับ 1.6 – 2.0 ล้านตัน โดยระดับสต็อกข้าว 1.45 ล้านตันในคราวนี้นับเป็นปริมาณที่น้อยที่สุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการค้าส่งข้าวและร้านค้าปลีกข้าวหลายรายขาดข้าวในการจำหน่าย

เปอร์เซ็นต์ข้าวตันจากการสีสำหรับข้าวปีการผลิต 2566 ที่ลดลงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ปริมาณข้าวในสต็อกเอกชนลดลง ผู้ประกอบการค้าส่งข้าวรายใหญ่ระบุว่า สภาพอากาศที่ร้อนมากส่งผลให้อัตราการสีข้าวลดลงกว่าปีทั่วไปประมาณร้อยละ 2 จึงจำเป็นต้องใช้ข้าวกล้องนำมาสีมากขึ้นเพื่อที่จะได้ปริมาณข้าวสารเท่าเดิม นอกจากนี้ การจำหน่ายข้าวสำหรับบริโภคในครัวเรือนก็อยู่ในเกณฑ์ดี ผู้ประกอบการระบุว่า สต็อกของข้าวกล้องลดลงเร็วกว่าที่คาดการณ์ไว้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News